

СПЕЦИЈАЛНА БОЛНИЦА ЗА ПСИХИЈАТРИЈСКЕ БОЛЕСТИ "ГОРЊА ТОПОНИЦА" НИШ
Телефон: 018/4601-670, Факс: 018/4601-699, Адреса: 18202 Горња Топоница
Матични број: 07185367, ПИБ: 100619187

ПЛАН УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ОД ПОВРЕДЕ ПРИНЦИПА РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

Децембар, 2022

Б
Специјална болница за психијатријске болести „Горња Топоница“
БДО 03-9426/1
28.12.2022. 20
Горња Топоница

На основу члана 19. Закона о родној равноправности („Службени гласник РС“ број 52/21) од 24. маја 2021. године за потребе Специјалне болнице за психијатријске болести „Горња Топоница“, Ниш, доноси се

ПЛАН УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ОД ПОВРЕДЕ ПРИНЦИПА РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

САДРЖАЈ

УВОД.....
1. ОПШТИ ДЕО.....
1.1. НАЗИВ, ПОДАЦИ О СЕДИШТУ И ОДГОВОРНОМ ЛИЦУ И ЛИЦУ ЗА КООРДИНАЦИЈУ ТОКOM ИЗРАДЕ ПЛАНА .....
1.2. Родно осетљива статистика .....
2. ОБЛАСТИ И ПРОЦЕСИ КОЈИ СУ РИЗИЧНИ ЗА ПОВРЕДУ ПРИНЦИПА РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ.....
3. МЕРЕ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ .....
3.1. Опште мере .....
3.2. Посебне мере .....
3.2.1. Мере које се одређују и случајевима осетно неуравнотежене заступљености полова.
3.2.2. Подстицајне мере .....
3.2.3. Програмске мере .....
4. ПОДАЦИ О ЛИЦИМА ОДГОВОРНИМ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА ИЗ ПЛАНА УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
РЕЗИМЕ .....
ПРИЛОЗИ .....
/ – Одлука о именовању лица за спровођење мера из обласи родне равноправности и Одлука о усвајању Плана .....
// - Списак државних органа и организација цивилног друштва које се баве унапређењем принципа родне равноправности .....

На основу Закона о родној равноправности („Службени гласник РС“ број 52/21) од 24. маја 2021. године, а у складу са законском обавезом која проистиче из члана 19. ст.1. и члана 21. овог закона в.д. директора Специјалне болнице за психијатријске болести „Горња Топоница“, Ниш, доноси Одлуку о усвајању **Плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности** (у даљем тексту: План управљања ризицима).

Одлука о усвајању Плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности је саставни део Плана.

Назив	Специјална болница за психијатријске болести "Горња Топоница" у Горњој Топоници, Ниш
Седиште и адреса	Стевана Синђелића 39, 18202 Горња Топоница, Ниш
Електронска пошта	pravna@spbtoponica.rs, sekretarica@spbtoponica.rs
Интернет страница:	www.spbtoponica.rs
Телефон	018/4601-670
Факс	018/4601-699
Шифра делатности	86.10
Рачун	840-578661-57
Порески идентификациони број (ПИБ)	100619187
Матични број	07185367
Одговорно лице	др Милан Станојковић

УВОД

Родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама.

Дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, јесте свако неоправдано разликовање, неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), на отворен или прикривен начин, у односу на лица или групе лица, као и чланове њихових породица или њима блиска лица, засновано на полу, полним карактеристикама, односно роду у: политичкој, образовној, медијској и економској области; области запошљавања, занимања и рада, самозапошљавања, заштите потрошача (робе и услуге); здравственом осигурању и заштити; социјалном осигурању и заштити, у браку и породичним односима; области безбедности; екологији; области културе; спорту и рекреацији; као и у области јавног оглашавања и другим областима друштвеног живота.

Непосредна дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, постоји ако се лице или група лица, због њиховог пола, полних карактеристика, односно рода, у истој или сличној ситуацији, било којим актом, радњом или пропуштањем, стављају или су стављени у неповољнији положај, или би могли бити стављени у неповољнији положај.

Посредна дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, постоји ако, на изглед неутрална одредба, критеријум или пракса, лице или групу лица, ставља или би могла ставити, због њиховог пола, полних карактеристика, односно рода, у неповољан положај у поређењу са другим лицима у истој или сличној ситуацији, осим ако је то објективно оправдано законитим циљем, а средства за постизање тог циља су примерена и нужна.

Дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода постоји ако се према лицу или групи лица неоправдано поступа неповољније него што се поступа или би се поступало према другима, искључиво или углавном због тога што су тражили, односно намеравају да траже заштиту од дискриминације на основу пола, односно рода, или због тога што су понудили или намеравају да понуде доказе о дискриминаторском поступању.

Дискриминацијом на основу пола, полних карактеристика, односно рода, сматра се и узнемирање, понижавајуће поступање, претње и условљавање, сексуално узнемирање и сексуално учењивање, родно заснован говор мржње, насиље засновано на полу, полним карактеристикама, односно роду или промени пола, насиље према

женама, неједнако поступање на основу трудноће, породиљског одсуства, одсуства ради неге детета, одсуства ради посебне неге детета у својству очинства и материњства (родитељства), усвојења, хранитељства, старатељства и подстицање на дискриминацију као и сваки неповољнији третман који лице има због одбијања или трпљења таквог понашања.

Дискриминација лица по основу два или више личних својстава без обзира на то да ли се утицај поједних личних својстава може разграничити је вишеструка дискриминација или се не може разграничити (интерсексијска дискриминација).

Законом о родној равноправности уређује се појам, значење и мере политике остваривања и унапређења родне равноправности, као и врсте планских аката у области родне равноправности, надзор над применом закона и друга питања од значаја за остваривање и унапређење родне равноправности. Овим законом се уређују обавезе органа јавне власти, послодаваца и других социјалних партнера да интегришу родну перспективу у области у којој делују.

Чланом 13. Закона о родној равноправности дефинисане су врсте планских аката, међу које спада и План управљања ризицима од повреде принципа равноправности. План управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности предвиђен чл.19. представља гаранцију родне перспективе, уродњавања и уравнотежене заступљености полова у поступањима органа јавне власти, послодаваца, осигуравајућих друштава, политичких странака, синдикалних организација и других организација и удружења.

Међународни акти и правни оквир Републике Србије на којима се заснива родна равноправност

Међународни акти

- Повеља Уједињених нација
- Универзална декларација о људским правима (1948);
- Европска повеља о људским правима (1950);
- Међународни пакт о грађанским и политичким правима (1966);
- Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима (1966);
- Конвенција о правима детета (1989) и протоколи уз конвенцију;
- Конвенција о правима особа са инвалидитетом (2006);
- Конвенција о спречавању свих облика дискриминације жена (тзв. CEDAW);
- УН Програм акције у односу на мало оружје и практичне мере за разоружање (ПоА);
- Резолуција СБУН – жене мир и безбедност 1325(2000), 1820 (2008), 1888 (2009), 1889 (2009), 1906 (2010), 2016 (2013), 2122 (2013);
- Резолуција ГСУН 65/69 – Жене, разоружање, неширење и контрола оружја;
- Пекиншка декларација и Платформа за акцију (1995);
- Програм Акције Међународне конференције о становништву и развоју (1994);
- Специјална сесија ГСУН: Жене 2000: Родна равноправност, развој и мир за 21 век (2000) – Миленијумска декларација УН A/Res/55/2 (2000);
- Директива Савета Европе 78/2000 о дискриминацији;
- Директива 2006/54/EZ о спровођењу принципа једнаких могућности за мушкице и жене у погледу запошљавања и занимања;
- Агенда 2030 – циљеви одрживог развоја A/RES/70/1 (2015);
- Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода и пратећи протоколи;
- Повеља ЕУ о основним правима 2016/c 202/025;
- Бечка декларација и програм деловања (1993);

Правни оквир Републике Србије

- Устав Републике Србије, у основним одредбама гарантује равноправност жена и мушкараца и обавезује државу да води политику једнаких могућности (члан 15), забрањује непосредну и посредну дискриминацију по било ком основу или личном својству укључујући и пол (члан 21. став 3), прописује могућност предузимања посебних мера ради постизања пуне равноправности лица или групе лица које су у неједнаком положају са осталим грађанима (члан 21. став 4), гарантује једнакост пред законом (члан 21. став 1), једнаку законску заштиту (члан 21. став 2), заштиту пред судовима (члан 22. став 1), другим државним органима (члан 36. став 1) и међународним институцијама (члан 22. став 2), и посебну заштиту мајки, трудница, деце и самохраних родитеља (члан 66) као и посебну здравствену заштиту трудница, мајки и самохраних родитеља са децом до седме године, која се финансира из јавних прихода (члан 68) и социјалну заштиту породице и запослених (члан 69).
- Закон о родној равноправности („Службени гласник РС“ број 52/21);
- Закон о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“ број 35/19);
- Закон о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, број 22/09);
- Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ број 22/09 и 52/21);
- Закон о спречавању насиља у породици („Службени гласник РС“ број 94/16);
- Закон о равноправности полова („Службени гласник РС“ број 104/09);

1. ОПШТИ ДЕО

1.1. Назив, подаци о седишту и одговорном лицу и лицу за координацију током израде плана

ОСНОВНО ПОДАЦИ	
Назив	Специјална болница за психијатријске болести "Горња Топоница" у Горњој Топоници, Ниш
Седиште и адреса	Стевана Синђелића 39, 18202 Горња Топоница, Ниш
Електронска пошта	pravna@spbtponica.rs, sekretarica@spbtponica.rs
Интернет страница:	www.spbtponica.rs
Телефон	018/4601-670, локал 106
Факс	018/4601-699
Шифра делатности	86.10
Рачун	840-578661-57
Порески идентификациони број (ПИБ)	100619187
Матични број	07185367
Одговорно лице	др Милан Станојковић

Специјална болница за психијатријске болести "Горња Топоница" у Горњој Топоници, Ниш (у даљем тексту: Болница) јесте организациона целина са седиштем и хоспиталним делом у Горњој Топоници и Службом за заштиту менталног здравља у Заједници, која се налази у Нишу.

Оснивач Болнице је Министарство здравља Републике Србије, а у Привредном суду у Нишу је регистрована Решењем бр. Ф 59/09 од 05.06.2009. године и бр. рег. улошка И-580-00.

Специјална болница за психијатријске болести „Горња Топоница“, Ниш, уписана је у регистар здравствених установа, БЗУ 125/2021 од 05.02.2021. године.

Решење Министарства здравља, Сектор за инспекцијске послове, Одељење здравствене инспекције, Одсек за здравствену инспекцију Ниш, број 920-530-072-621/2022-09 од 20.12.2022. године, о испуњености прописаних услова у поглеу кадра, опреме, просторија и лекова за обављање здравствене делатности здравствене установе у јавној својини Специјалне болнице за психијатријске болести „Горња Топоница“, Ниш.

Болница обавља специјалистичку, специјалистичко-консултативну и стационарну здравствену делатност из области психијатрије, односно неуропсихијатрије за пунолетна лица.

Болница обавља делатност и из интерне медицине, лабораторијске, радиолошке и друге дијагностике, као и фармацеутску здравствену делатност преко болничке апотеке.

Унутрашња организација Специјалне болнице за психијатријске болести „Горња Топоница“ у Горњој Топоници, Ниш, уређена је Статутом Болнице Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова и чине је следеће организациони делови:

1. РУКОВОДСТВО
2. СЛУЖБА ЗА АКУТНЕ ПСИХОТИЧНЕ ПОРЕМЕЋАЈЕ
3. СЛУЖБА ЗА ПСИХОСОЦИЈАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ
4. СЛУЖБА ЗА ФОРЕНЗИЧКУ ПСИХИЈАТРИЈУ
5. СЛУЖБА ЗА БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ
6. СЛУЖБА ЗА ГЕРОНТОПСИХИЈАТРИЈУ
7. ЦЕНТАР ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ У ЗАЈЕДНИЦИ
8. ДНЕВНА БОЛНИЦА
9. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЛАБОРАТОРИЈСКУ И ДРУГУ ДИЈАГНОСТИКУ
10. БОЛНИЧКА АПОТЕКА
11. СЛУЖБА ЗА ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКЕ И ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
12. СЛУЖБА ЗА ТЕХНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
13. ОДСЕК ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ

ОПИС ФУНКЦИЈА РУКОВОДСТВА ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ

ДИРЕКТОР СПЕЦИЈАЛНЕ
БОЛНИЦЕ

- 1) организује и руководи процесом рада у Специјалној болници;
- 2) одговоран је за благовремено и квалитетно пружање здравствене заштите и спровођење унутрашње провере квалитета стручног рада здравствених радника и здравствених сарадника;
- 3) стара се о законитости рада Специјалне болнице и одговара за законитост рада;
- 4) одлучује о свим правима и обавезама запослених из радног односа, у складу са законом;
- 5) одговоран је за извршење финансијског плана и програма рада Специјалне болнице, у складу са законом;
- 6) доноси одлуке о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника;
- 7) одговара за извршавање судских одлука, аката и налога инспекцијских и других законом овлашћених органа;
- 8) утврђује начин организовања и спровођења здравствене заштите за време штрајка у складу са законом;
- 9) именује комисије и друга радна тела;
- 10) координира рад унутрашњих организационих јединица Специјалне болнице;
- 11) именује руководиоце унутрашњих организационих јединица;
- 12) доноси Правилник о организацији и систематизацији послова;
- 13) подноси Управном и Надзорном одбору писмени тромесечни извештај о преузетим финансијским обавезама и извршењу финансијског плана.
- 14) подноси управном одбору писмени шестомесечни извештај о пословању Специјалне болнице;
- 15) присуствује седницама и учествује у раду управног одбора, без права одлучивања;
- 16) врши и друге послове предвиђене законом.

ОПИС ФУНКЦИЈА РУКОВОДСТВА ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ

Чланови	Обавља послове
УПРАВНИ ОДБОР	<p>1) доноси статут здравствене установе, уз сагласност оснивача;</p> <p>2) доноси друге опште акте здравствене установе, у складу са законом;</p> <p>3) одлучује о пословању здравствене установе;</p> <p>4) доноси програм рада и развоја здравствене установе;</p> <p>5) доноси предлог финансијског плана здравствене установе у поступку припреме буџета и то по свим изворима финансирања и доставља га Републичком фонду за здравствено осигурање на сагласност;</p> <p>6) усваја годишњи финансијски извештај здравствене установе, у складу са законом;</p> <p>7) усваја годишњи извештај о попису имовине и обавеза;</p> <p>8) даје сагласност на завршни рачун здравствене установе;</p> <p>9) усваја годишњи извештај о раду и пословању здравствене установе;</p> <p>10) одлучује о коришћењу средстава здравствене установе, у складу са законом;</p> <p>11) у случају губитка у пословању здравствене установе без одлагања обавештава оснивача;</p> <p>12) расписује јавни конкурс и спроводи поступак избора кандидата за директора здравствене установе;</p> <p>13) обавља и друге послове утврђене законом и статутом здравствене установе.</p>

ОПИС ФУНКЦИЈА РУКОВОДСТВА ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ

Чланови	Обавља послове
НАДЗОРНИ ОДБОР	<p>Надзорни одбор Болнице обавља надзор над радом и пословањем Болнице.</p> <p>1) разматра периодичне, шестомесечни и годишњи извештај о раду и пословању Болнице и завршни рачун;</p> <p>2) доноси пословник о свом раду;</p> <p>3) врши увид у спровођење закона и других прописа у вези са финансијским пословањем Болнице;</p> <p>4) утврђује да ли се пословне књиге и друга документа воде у складу са прописима;</p> <p>5) врши увид у спровођење одлука Управног одбора;</p> <p>6) обавља и друге послове утврђене законом и овим статутом.</p>

ОСТАЛИ ОРГАНИ БОЛНИЦЕ

Чланови	Обавља послове
	<ul style="list-style-type: none"> - Стручни савет; - Стручни колегијум - Комисија за унапређење квалитета стручног рада

У оквиру своје делатности Болница нарочито:

- 1) прати и проучава здравствено стање становништва из домена свог рада и предлаже мере за његово унапређивање,
- 2) прати и спроводи методе и поступке, дијагностике, лечења и рехабилитације засноване на утврђеним стручно-методолошким и доктринарним протоколима,
- 3) истражује и открива узроке, појаве и ширење оболења, раног откривања, ефикасног и квалитетног лечења,
- 4) спроводи третман особа са менталним поремећајима у кућним условима и

условима заштићених стамбених простора.

5) учествује у утврђивању стручно-медицинских и доктринарних ставова и пружа стручно методолошку помоћ у њиховом спровођењу,

6) обавља уже специјализоване, превентивне, дијагностичке, терапијске и рехабилитационе здравствене услуге у амбулантно поликлиничким и болничким условима,

7) спроводи мере ради спречавања нежељених компликација и последица при пружању здравствене заштите, као и мере опште сигурности за време боравка грађана у Болници и обезбеђује сталну контролу ових мера,

8) организује и спроводи стручно усавршавање и специјализације здравствених радника, здравствених сарадника и осталих запослених,

9) спроводи програме здравствене заштите,

10) спроводи мере сталног унапређења квалитета стручног рада и спроводи унутрашњу проверу квалитета стручног рада над здравственим радницима и здравственим сарадницима,

11) утврђује и спроводи мере у елементарним непогодама и другим ванредним стањима,

12) обавља клиничка истраживања у домену психијатрије, у складу са законом,

13) спроводи мере безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи и мере безбедности обавезног лечења на слободи,

14) обавља судско-психијатријска вештачења,

15) обавља и друге послове у складу са законом.

Организационе јединице Болнице послове из своје надлежности обављају у складу са законом, Статутом, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова Болнице и усвојеним процедурама.

Здравствени радници и здравствени сарадници поступају у складу са етичким кодексима које су утврдиле овлашћене лекарске коморе у складу са Законом о коморама здравствених радника. Поред ових кодекса, сви запослени поступају у складу са Пословним кодексом.

У Болници се спроводи континуирана унутрашња контрола квалитета у пружању здравствених услуга у складу са Законом о здравственој заштити.

Прегледи у Болници се заказују у складу са Законом о здравственом осигурању, Правилником о начину и поступку остваривања права из обавезног здравственог осигурања.

УПРАВА СПЕЦИЈАЛНЕ БОЛНИЦЕ

(директор специјалне болнице, заменик директора специјалне болнице, помоћник директора специјалне болнице за немедицинске послове, главни медицински техничар специјалне болнице, пословни секретар)

I СЛУЖБА ЗА АКУТНЕ ПСИХОТИЧНЕ ПОРЕМЕЋАЈЕ	II СЛУЖБА ЗА ПСИХОСОЦИЈАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ	III СЛУЖБА ЗА ФОРЕНЗИЧКУ ПСИХИЈАТРИЈУ	IV СЛУЖБА ЗА БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ	V СЛУЖБА ЗА ГЕРОНОПСИХИ ЈАТРИЈУ	VI ЦЕНТАР ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ У ЗАЈЕДНИЦИ
1. Пријемно мушко одељење	1. Одељење психосоцијалне рехабилитације	1. Мушко форензичко одељење I	1. Одељење за алкохолизам	1. Пријемно одељење	
2. Пријемно женско одељење	2. Одсек централне психосоцијалне абилитације	2. Мушко форензичко одељење II	2. Одељење за наркоманију	2. Одељење геронтопсихијатрије за полуингензивни третман I	
3. Мушко одељење полуинтензивног психијатријског третмана	3. Одељење радне рехабилитације	3. Женско форензичко одељење	3. Одељење геронтопсихијатрије за полуингензивни третман II	3. Одељење геронтопсихијатрије за полуингензивни третман II	
4. Женско одељење полуинтензивног психијатријског Третмана	4. Мушко одељење продолженог психијатријског третмана				
5. Одељење за специјалистично-консултативне прегледе	5. Женско одељење продолженог психијатријског третмана				
6. Кабинет за социјални рад					
7. Кабинет за психологију					

VII ДНЕВНА БОЛНИЦА	VIII ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЛАБОРАТОРИЈСКУ И ДРУГУ ДИЈАГНОСТИКУ	IX БОЛНИЧКА АПОТЕКА	X СЛУЖБА ЗА ПРАВНЕ И ЕКОНОМСКО- ФИНАНСИЈСКЕ ПОСЛОВЕ	XI СЛУЖБА ЗА ТЕХНИЧЕ И ДРУГЕ СЛИЧНЕ ПОСЛОВЕ	XII ОДСЕК ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ
		<p>1. Лабораторија</p> <p>2. Кабинет за неурофизиологију и радиологију</p> <p>3. Кабинет за интернистичке болести</p>	<p>1. Одељење за економскофинансијске послове</p> <p>а) Одсек рачуноводства</p> <p>б) Одсек финансијске оперативе и наплате прихода</p> <p>в) Одсек за јавне набавке и комерцијалу</p> <p>2. Одсек за правне послове</p>	<p>а) Кухиња</p> <p>б) Перионица</p> <p>в) Техничка радионица са телефонском централом</p> <p>д) Гаража</p>	